

กระเวน ฎากรรม การผู้น้อยไป ประจํา รักษา
โรงบ่อน เบี้ยอยู่ทุก ทำ บล ถ้าเกิดเหตุ อย่าง
โท ขึ้น ในบ่อน โดยวิ วาทฎาเป็นฝ่าย ให้
นาย อากกรจับตัว ส่ง ฎา บอกให้พล กระเวน
ฎากรรม การ ผู้น้อย จับตัว ส่งไปตาม ขรรณเนียม
ห้ามมิให้นาย อากกร จับ กับผู้ใดผู้หนึ่ง ชั่วไว้
เอง เช่น อัน ซาก

พระราชบัญญัติ ทรง ตั้งไว้ ตั้งแต่วันที่ ๑
มีนาคม รัตนโกสินทร์ ค.ศ. ๑๑๑ เป็นวันที่ ๘๘๗๗
ใน รัชกาลปัจจุบันนี้

พระ ราช บัญญัติ

อากร มหรศพ

รัตนโกสินทร์ ค.ศ. ๑๑๑

มี พระ บรม ราชโองการ ใน พระ บาท
สมเด็จพระ ประมิตพร มตา จุฬาลงกรณ์ พระ
จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่ว่า สืบเนื่องเกล้า
สั่งว่า อากร มหรศพนี้ มีพิบัติทั้ง สืบมา
แต่ใน รัชกาล ที่ ๔ เรียกว่าภาษี โชน ลกร ขึ้น
อยู่ใน กรม มหาดไทย ภายหลัง ทรงพระ กรุณา
โปรดเกล้า ให้ ยก มาขึ้น กรม สรรพ ภาษี
กระทรวง พระคลัง มหาด สมบัติ เมื่อ พิจารณา
ลักษณะ ที่เก็บ เสีย บ่อน ปรากฏ ว่า เป็น อากร
มิใช่ ภาษี สรรพ จะ ก็ เป็น พแนก ให้ เรียก
ร้อย แต่ แก่ ใจ วิชา ให้ ถูก ต้อง แก่ แขน
ราชการ จึง ทรง พระ กรุณา โปรดเกล้า ให้
ตรา เป็น พระ ราช บัญญัติ ตาม พักติ ท้อง ตรา
เก็มนิ ข้อ ความ ดังนี้

นามเชกเร แลกำหนดให้ พระราช บัญญัติ
มาตรา ๑ พระ ราช บัญญัตินี้ ให้ เรียก ว่า
พระราช บัญญัติ อากร มหรศพ รัตนโกสินทร์
ค.ศ. ๑๑๑ ให้ ใช้ ได้ ตลอด พระ ราช อาณาเขต สยาม
แล หัว เมือง ไทย ที่ จะ ใช้ พระ ราช บัญญัตินี้ จะ ได้
ประกาศนาม เมือง ลง ใน หนังสือ พิมพ์ ราชกิจจานุ
เบกษา กำหนดให้ ใช้ ได้ ตั้งแต่วันที่ ๑
เมษายน รัตนโกสินทร์ ค.ศ. ๑๑๑ เป็นต้นไป
เลิก พักติ ท้อง ตรา

มาตรา ๒ เมื่อ ได้ คัก ความ ตาม พักติ
ท้อง ตรา เก็มนิ มา ลง ใน พระ ราช บัญญัตินี้ แล้ว
ให้ เลิก พระ ราช บัญญัติ พักติ ท้อง ตรา ภาษี
โชน ลกร เสีย ตั้งแต่วันที่ ใช้ พระ ราช บัญญัติ
นี้ แล้ว

ห้ามมิให้ เล่น การ มหรศพ ที่ ผิด :

มาตรา ๓ ห้ามมิให้ บุคคล ผู้หนึ่ง ผู้ใด คน
เที่ยว ฎา หลาย คน เป็น เจ้า ของ เล่น การ
มหรศพ คือ ๑ ลกร คน ร้อง รำ ฎา ทำ ท่า
ต่าง ๆ ที่ เรียก ชื่อ ว่า โชน ลกร ไทย ลกร ซาตรี
ลกร แหก แล งิ้ว เป็นต้น ๒ หุ่น ทำ รูป
เป็น รูป เปรี๊ยะ เล่น ต่าง คน ที่ เรียก ชื่อ ว่า หุ่น ไทย
หุ่น จีน เป็นต้น ๓ คนึง ทำ รูป ภาพ เช็ก เล่น
กลั๊ยะ หุ่น ที่ เรียก ชื่อ ว่า คนึง ไทย คนึง กลอง
คนึง แหก คนึง จีน เป็นต้น ๔ เพลง ร้อง ต่าง ๆ
ที่ เรียก ชื่อ ว่า เพลง สักกระวาเสภา เป็นต้น
๕ จำพวก ซึ่ง ร้อง รำ ทำ ท่าต่าง ๆ ไม่มี นาม
อย่าง ลกร ที่ เรียก ชื่อ ว่า ยี่เก กลอง ยาว แพน
แล มอญ ทว้าย รำ เป๊าะ คั๊ว นก จอม ไก่ รัย
ราชญาบัตร จาก เจ้า มหาดไทย ผู้ ออก ภาษี ญา
บัตร ไว้ไว้ ตั้งแต่ ใน รัชกาล มหรศพ หลวง

การ ออก อาชญาบัตร

มาตรา ๔ เจ้าพนักงานผู้ออก อาชญาบัตร
เล่น การ มหรศพ นั้น เป็น นาท กรม สรรพากร
กระทรวง พระ คลัง มหา สมบัติ สำหรับ ออก
อาชญา บัตร ได้ ตลอด พระ ราช อาณา เขต
เทศาภิบาล คือ ข้าง หลวง แล ผู้ว่า ราชการ
เมือง กรม การ ผู้ ได้รับ อนุญาต จาก เสนาบดี
กระทรวง พระ คลัง มหา สมบัติ แล นาย อการ
ผู้ ที่ ได้รับ ใบ ตัง จาก เสนาบดี กระทรวง พระ
คลัง มหา สมบัติ สำหรับ เปน ผู้ ออก อาชญา
บัตร ได้ เฉพาะ เขต แขวง ซึ่ง กำหนด ไปใน
ใบ อนุญาต นั้น ถ้า บุคคล ผู้หนึ่ง ผู้ใด คง
เกี่ยว ฤๅ หลาย คน เปน เจ้า ของ เล่น การ
มหรศพ จะ เล่น การ มหรศพ ก่อน ที่ จะ เล่น
นั้น ให้ มา รับ อาชญา บัตร ไป สำหรับ การ
มหรศพ นั้น ก่อน จึง เล่น ได้

อาชญาบัตร

มาตรา ๕ อาชญา บัตร เล่น การ มหรศพ
นี้ เจ้าพนักงานผู้ออกอาชญาบัตร ต้อง
ออก ให้ แก่ ผู้ มา ขอ รับ ตาม แบบ หมาย ข. ซึ่ง
ติด ท้าย พระ ราช บัญญัติ นี้ เมื่อ ได้รับ เงิน อการ
ตาม พิกัด ตาราง หมาย ก. ซึ่ง ติด ท้าย พระ ราช
บัญญัติ นี้ จาก ผู้ ขอ รับ โดย ถูก ต้อง แล้ว
ปรับ ไทย

มาตรา ๖ ผู้ ขังอาช. ลัก เล่น การ มหรศพ
มิได้รับ อาชญา บัตร ผิด ต่อ พระ ราช บัญญัติ
นี้ ต้อง ปรับ โทษ ครั้ง หนึ่ง ไม่เกิน ๓๐๐ บาท
ถ้า แขวง เมือง ไก่ มิได้ ตั้ง นาย อการ เงิน ค่า
ปรับ โทษ เปน พิ โทษ หลวง ทั้ง สิ้น ถ้า มี นาย อการ

เงิน ค่า ปรับ โทษ เปน ส่วน ของ นาย อการ ทั้ง
หนึ่ง เปน พิ โทษ หลวง ทั้ง หนึ่ง

จำจ่าย ไทย

มาตรา ๗ ถ้า ผู้ใด ตั้ง ปรับ โทษ ไม่ มี
เงิน จะ เสีย ให้ ตัด สิ้น จำจ่าย ไทย ตาม พระ
ราช บัญญัติ อการ ข. ปี ๑๒๔๔

ตรวจ รับ

มาตรา ๘ การ ตรวจ รับ ผู้ จะ ทำ ผิด ต่อ
พระ ราช บัญญัติ นี้ เปน นาท กรม สรรพากร
เทศาภิบาล แล ผู้ตรวจ ของ กรม สรรพากร
กระทรวง พระ คลัง มหา สมบัติ ซึ่ง มี หนังสือ
สำคัญ สำหรับ ทวี ถ้า นาย อการ ตรวจ ความ
ว่า มี ผู้ จะ ทำ ผิด ต่อ พระ ราช บัญญัติ นี้
จะ ขอให้ จับ ให้ แจ้ง ความ ต่อ เจ้า นาท ซึ่ง
กล่าว แล้ว ข้าง นั้น เปน ผู้ จับ ก่อน ที่ จะ ไป จับ
นั้น ต้อง ให้ ผู้ รับ ตี เบ ฤๅ เบื่อ ผิด ผิด ก่อน
ว่า รู้ เห็น โดย หลักฐาน ควร เชื้อ ควร ลง โสย
โดย สัตย์จริง ใช้ การ แกล้ง ฤๅ ถ้า เจ้าพนักงาน
ผู้ ออก อาชญา บัตร ความ ซัด มี พยาน เปน
หลักฐาน มี คน จะ พ้อง ร้อง ผู้ จะ ทำ ผิด
ก็ ได้ แต่ ต้อง ให้ ผู้ ที่ รู้ เห็น สามารถ ก่อน

การ ชำระ ความ

มาตรา ๙ การ ชำระ ความ ตาม พระ ราช
บัญญัติ นี้ เปน นาท ศาล กอง ตระเวน แล เทศา
ภิบาล จะ ชำระ ตัด สิ้น แต่ ข้อ ความ ใน พระ ราช
บัญญัติ นี้ มิได้ ห้าม มิให้ ผู้ ที่ ต้อง ปรับ โทษ
จะ ไป อทธรณ์ ต่อ ศาล สำนาม สัตย์ ยศ ขรรค์ กวญ
พระ ราช บัญญัติ ทรง ตั้ง ไว้ แต่ ณ วันที่ ๑
มีนาคม รัตนโกสินทร ศักราช ๑๑๑๑ เปน วันที่ ๒๔๗๗
ใน รัชกาล ปัจจุบันนี้

แบบศมาข ก,
พิทักษ์เงินค่าอาชญาบัตร เล่น พระศพ ตาม มาตรา ๕

รวม การ	เล่นแต่ละกลางวัน วันหนึ่ง		เล่นแต่ละกลางคืน คืนหนึ่ง		เล่นทั้งกลางวัน และกลางคืน วันหนึ่ง คืนหนึ่ง	
	บาท	สตางค์	บาท	สตางค์	บาท	สตางค์
โขน เกราะ	๑	—	๑	—	๒	—
ละคร ไทย เรือง ราม เกรียติ	๒๐	—	๒๐	—	๒๐	—
รวม รวม อื่นๆ	๑๖	—	๑๖	—	๑๖	—
รวม รวม อื่นๆ	๑๒	—	๑๒	—	๑๒	—
รวม รวม เบ็ดเตล็ด	๖	—	๖	—	๖	—
ละคร ไทย เล่น เหมมา เรือง เบ็ดเตล็ด มี ตรี ละคร ต่ำกว่า ๑๐ คน	๑	—	๑	—	๑	๕๐
ละคร ชาตรี ละคร แหก	—	๕๐	—	๕๐	—	๗๕
รวม	๑	—	๑	—	๒	—
ละคร ชาตรี ชนิดต่าง ๆ	๑	—	๑	—	๒	—
หุ่น ไทย	๑	—	๑	—	๑	๕๐
หุ่น จีน	๑	—	๑	—	๑	๕๐
หุ่น ต่าง ๆ	๑	—	๑	—	๑	๕๐
หุ่น ไทย	—	—	—	๕๐	—	—
หุ่น ฝรั่ง หุ่น แหก	—	—	—	๕๐	—	—
หุ่น จีน	—	๕๐	—	๕๐	—	๗๕
หุ่น ชนิดต่าง ๆ	—	—	—	๕๐	—	—
เพลง	๑	—	๑	—	๑	๕๐
ตึก กระบว	๑	—	๑	—	๑	๕๐
เสภา	—	๕๐	—	๕๐	—	—
ยี่เก	๒	—	๒	—	๔	—
กลอง ขาว	—	๕๐	—	—	—	—
ลาว แหม	—	๒๕	—	๒๕	—	—
มอญ แล ทวาย	—	๒๕	—	๒๕	—	—
พิณพาทย์ ทุม ไท้ กลอง แหก สำรับใหญ่	๑	—	๑	—	๑	—
รวม รวม สำรับเล็ก	—	๕๐	—	๕๐	—	๗๕
คฤหิย์ สวาท ทุม ไท้	๑	—	๑	—	๑๒	—

แบบ หมาย ข,
 อาชญา บัทรเล่น มหรรคพ
 ความมาตรา ๕

..... ใ้ อนุญาต ให้

..... เล่น

..... ใน ตำบล ที่

..... กำหนด เล่น วัน

..... แล้ว

..... ได้รับ เงิน ภาษี

..... เจ้าพนักงาน ผู้ ออก อนุญาต

(ลง ตำบล แล วัน ออก อนุญาต)

พระ ราช บัญญัติ
 อากร เครื่อง จัน ฉับ
 รัตนโกสินทร์ คี ๑๑๑

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระ
 ประมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้า
 อยู่หัว โปรดเกล้าฯ ดำรัสสั่งว่า อากร จันฉับนี้
 มีพิภพตั้งสืบมาแต่ในรัชกาลที่ ๓ แต่เรียก ว่า
 ภาษีขึ้น อยู่ใน กรมพระราชวังสราญ เมื่อพิจารณา
 ลักษณะที่เก็บเงินทั้งปวง ย่อมปรากฏว่าเปน
 อากร มิใช่ภาษี สมควร จะ จัด เปน พนังกให้
 เรียบร้อย แล แก่ ไข วิถีเก็บได้ ถก ต้อง แก่
 แขน ราชการ จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้ตรา เปน พระราชบัญญัติ ตามพิภพท้องตรา
 เก็บ มีข้อความดังนี้

นามเชกเร แด่กำหนัดใช้พระราชบัญญัติ
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกชื่อ ว่า
พระราชบัญญัติ อาก รการอง รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระ

ศักราช ๑๑๑ ให้ ไข่ไก่ ต่อก พระราชอาณา
เขต รสยาม แลหัวเมือง ไท ที่ จะ ใช้ พระราช
บัญญัตินี้ จะ ได้ ประกาศนาม เมืองสง ในครั้ง
สืบราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ ไข่ไก่ ต่อก แต่
วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๑๒ เป็นต้น ไป
เลิก พิทักษ์ ห้อง ทรง

มาตรา ๓ เมื่อได้ชักชวนความตาม พิกัด ท้อง
ตราเดิมมาลง ใน พระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้เลิก
พระราชบัญญัติ พิกัด ท้อง ตราภาษีเงิน อบ.เดิม
แต่วัน ที่ใช้พระราชบัญญัตินี้แล้ว

ห้ามมิให้ทำช้อขายเครื่องเงินอบทองคำ

มาตรา ๓ ห้ามมิให้บุคคลผู้ใด ตั้งทำ
ของเครื่อง จันอับ ๖ หมวก คือ ๑ น้ำตาล กรวค
๒ พัก ถั่ว ถัสน ถั่วคัก งาคัก ไชถิง ขนมนั้น
ถ้า ขนมนั้น บัว ชิง เขียว น้ำตาลทราย ขนมน
เย็บ เข้าพอง ตังเม ถั่ว งา ขนมนโก๋ ทำด้วย
แป้งเข้า แป้งถั่ว สรรพจันอับ ๓ วัน แท่งตังเม
หลอดค น้ำตาลทราย เขียวหลอด หลอดมเป่น รูป
ต่าง ๆ ๔ ขนมน ละเลาเป่า ทำด้วย แป้งเข้า สาล
อันใหญ่อันเล็ก ๕ ไฟกระต่าย จันแต ๖ เกียน
ไชเนื้อ นอก จากนี้ รับ อาชญาบัตร จาก รา
ชาธิปัตย์ แล ห้ามมิให้บุคคลผู้ใด ผู้หนึ่งชาย
ๆ ข้อ ของเครื่อง จันอับ ๖ หมวกทั้ง กล่าวแล้ว
ข้างต้น นอก จากของเครื่อง จันอับ ใน ๖ หมวก
ข้างต้นนี้ ให้ทำ โดย ผู้ซึ่ง ได้ รับ อาชญาบัตร
จาก ราชาธิปัตย์ ถ้าได้ เรียกภาษีเข้าแล้ว

๓๖๖ อธิก ๑๖๗ ๑๖๘

มาตรา ๔ การออก ขาชาญบัตรเครื่อง จันฉับ
ให้ เป็นหน้าที่ กรมสรรพากร กระทรวง พระคลัง
มหาสมบัติ กระทรวงมหาด คือ ข้าราชการ แล ผู้ว่า
ราชการในจังหวัดนั้น ผู้ได้รับ ขาชาญบัตร จากเสนา